

*Людмила Володимирівна Шуппе,
викладач кафедри іспанської філології,
Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова,
м. Одеса, вул. Дворянська, 2*

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ СЕВІЛЬЇ

У статті конкретизовано специфіку організації фахової підготовки бакалаврів романської (іспанської, французької, італійської) філології в університеті Севільї. Виокремлено провідні напрями наукових і прикладних досліджень бакалаврів-філологів при підготовці ними дипломних робіт з іспаністики. Прописано зміст і способи фахової підготовки бакалаврів романської філології, що сприяють розвитку їхніх професійних і культурологічних компетенцій.

Ключові слова: професійна підготовка, бакалаври романської філології, університет Севільї, інновацізація змісту і методів навчання, формування культурологічної компетентності.

Тенденції розвитку загальноєвропейського освітнього простору, а також інтеграції та уніфікації форм, змісту та рівнів іншомовної освіти («Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», «Європейський мовний портфель», «Білінгвальна освіта: основні стратегічні завдання»), вимагають приведення основних освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки випускників з іноземної, зокрема романської філології у відповідність до нових вимог. Цьому значно сприятиме інноваційний досвід вищих навчальних закладів Європи, особливо іспанських університетів, висвітлений у національному науково-педагогічному полі досліджень.

Мета статті полягає у висвітленні специфіки організації фахової підготовки бакалаврів романської (іспанської, французької, італійської) філології в університеті Севільї.

Вивчення іспанського інноваційно-педагогічного досвіду вищої філологічної школи засвідчило, що професійній підготовці бакалаврів романської (іспанської, французької, італійської) філології особлива увага приділяється адміністрацією і навчально-педагогічним складом філологічного факультету університету Севільї, що знаходиться у столиці автономної області Андалузії [1]. Це державний університет, один з найстаріших і третій університет Іспанії за кількістю студентів, оскільки в ньому навчаються і працюють до 80 000 студентів. У 2013 році університет увійшов до рейтингу 450 найкращих університетів світу, що пропонує згідно з державним стандартом широкий вибір спеціальностей: 85 бакалаврських та 81 магістерська програма, а також більш, ніж 150 спеціальностей із дипломом університету. До складу університету входять 30 навчальних центрів, 120 кафедр і 80 000 кв. м. спортивних споруд. Крім головного корпусу студенти різних факультетів навчаються в 9 різних кампусах. Університет має два гуртожитки і один Colegio Mayor (вид гуртожитку в Іспанії, характерною рисою якого є наявність на його території різноманітних культурних, спортивних чи академічних споруд) [1].

Згідно з іспанськими нормами, вартість навчання в університетах становить певну суму за 1 кредит.

Оскільки Севільський університет є державним, то в ньому ті ж самі загальні ціни, що й у всій країні. У 2016-2017 навчальному році вартість за один кредит складає 12,62 євро для бакалаврів. Існують знижки для багатодітних сімей, інвалідів, жертв тероризму і студентів, що закінчили з відзнакою попередній курс. Університет Севільї пропонує своїм студентам різноманітні стипендії та грошові допомоги. Вони становлять частину чи повну вартість навчання, а інколи, навіть, бути з надлишком. Стипендії надаються кращим студентам за досягнення у навчанні, спорті та творчій діяльності. Грошову допомогу може отримати студент, який перебуває в тяжкому соціальному чи економічному становищі. Також існує можливість отримання гранту на дослідження, вивчення іноземних мов і нагороди за практику [2].

Філологічний факультет Севільського університету, який здійснює професійну підготовку бакалаврів романської, германської і класичної філології, розташований у його історичній будівлі – центральному корпусі, що має назву «Королівська тютюнова фабрика». Ця будівля була зведена в XVIII сторіччі для переробки тютюну. Філологічний факультет є самостійним підрозділом Севільського університету з 1978 року після реорганізації попереднього – філософсько-філологічного факультету, здійснює підготовку бакалаврів (Grado), магістрів (Máster) та кандидатів/докторів наук (Doctor) у галузі іспанської, італійської, французької, латинської, німецької, англійської, арабської, голландської, грецької мов, літератур і культур. Це стало можливим завдяки інтенсифікації науково-дослідницької, науково-методичної, навчально-виховної та організаційно-педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу восьми спеціалізованих кафедр філологічного факультету: іспанської філології, лінгвістики і літературознавства; іспанської і латиноамериканської літератури; французької філології; італійської і арабської філології; англійської філології (англійська і американська література); англійської філології (англійська мова); німецької філології; класичної філології.

Філологічний факультет наразі нараховує 37 різних аудиторій. Aula Magna, найбільша з них,

передбачає 364 місць, а найменша – Aula de Doctorado, вміщує 10 чоловік. Інші аудиторії розраховані на 30-40 студентів. У деяких аудиторіях підтримується історична атмосфера: збереглися дерев'яні лави та старовинні столи. Але більшість аудиторій було модернізовано з використанням найсучасніших аудіовізуальних та інформативних пристроїв. У всіх аудиторіях є кондиціонери та доступ до Wi-Fi. Факультет володіє великою науковою бібліотекою: 375 000 друкованих книг і багаточисленні праці в цифровому форматі. Бібліотека підписана на найважливіші наукові журнали. Бібліотека з підручниками розташована окремо, також існують окремі тематичні бібліотеки на кожній кафедрі. У стінах факультету знаходяться дві науково-дослідницькі бібліотеки: мовна і фонетична, в яких здійснюються експерименти, проводяться тренінги і майстер-класи, що користуються особливою популярністю серед студентів романської філології [2].

У навчальних планах та освітньо-професійних програмах бакалавріата представлено 6 основних спеціальностей (іспанська, французька, німецька, класична, арабська, англійська філологія), 4 спеціальності з італійською мовою додатково (іспанська, німецька, класична, арабська філологія з італійською мовою) і 3 сумісні спеціальності (класична та іспанська філологія; німецька філологія + викладання в початковій школі; французька філологія + викладання в початковій школі). Магістерські освітньо-професійні програми охоплюють 4 основні спеціальності (іспанська філологія; викладання іспанської мови як іноземної; загальна лінгвістика і літературознавство; переклад) і 2 сумісні спеціальності (іспанська філологія + викладання в середній школі; загальна лінгвістика і літературознавство + викладання в середній школі). Підготовка магістрів за сумісними спеціальностями здійснюється філологічним факультетом у співпраці з викладачами факультету педагогіки [4].

Підготовка бакалаврів зі спеціальності «Іспанська філологія» в Севільському університеті здійснюється на протязі 4 років навчання і включає 240 кредитів. Вивчення базових та обов'язкових нормативних дисциплін передбачає відвідування студентами лекційних занять, письмовий іспит (75%), а також їхню активну участь під час проведення семінарських занять (відповіді, проекти) – 25%. Аудиторне навантаження бакалаврів на один тиждень достатньо насичене, один семестр включає усі необхідні дисципліни навчального плану. Але в залежності від власного вибору студент складає свій індивідуальний розклад з обов'язковими дисциплінами [3].

Суттєвим є й те, що професійна підготовка бакалаврів здійснюється з опорою на цивілізаційний та культурологічний підходи і націлена на формування їхніх загальнокультурних якостей і специфічних – культурологічних компетентностей. Це дуже яскраво демонструє зміст цілої низки професійно зорієнтованих дисциплін, наприклад, навчальний предмет «Монографічний курс латиноамериканського театру». Останній занурює

бакалаврів романської філології в історичне і літературне дослідження латиноамериканського театру XX й XXI століть з метою осягнення основ дослідження театру, встановлення періодизації у розвитку латиноамериканського театру, пізнання специфіки його напрямів, а також творчих портретів авторів і значущості їхніх основних творів. Зміст цього навчального курсу, розрахованого на 45 годин лекційних і 15 годин семінарських занять, 90 годин самостійної роботи бакалаврів, охоплює такі теми: Вступ до аналізу драматургії; Флоренсіо Санчес і відображення селянського світу; Перетворення латиноамериканського театру: Роберто Арльт; Латиноамериканський театр абсурду: Грисельда Гамбаро і Хосе Тріана; Тема насильства в латиноамериканському театрі: Енріке Буенавентура і Маріо Бенедетті.

Вивчення навчального предмета «Монографічний курс латиноамериканського театру» передбачає цілеспрямоване формування у бакалаврів іспанської філології двох блоків професійних компетенцій:

- загальнонаукових, до яких відносяться: здатність до аналізу і узагальнення; здатність до нарощування знань; здатність до критики і самокритики; навички дослідження; здатність генерувати нові ідеї;
- спеціалізовані знання, що передбачають знання теоретичних і методологічних напрямів у теорії літератури і критики; прийоми і методи літературного аналізу; здатність до критичного мислення; уміння знаходити, опрацьовувати і узагальнювати бібліографічні дані; виявляти проблеми і формулювати теми дослідження, обгрунтовувати і оцінювати їх актуальність, культурологічне значення[5].

Виробнича практика бакалаврів іспанської філології, на яку виділено 6 кредитів ECTS, сприяє всебічному розвитку їхніх системних, інструментальних, професійних, культурологічних і персональних компетенцій. За вибором бакалаврів практика може проходити у фірмах, бібліотеках, навчальних закладах, дослідницьких групах, що мають відповідні угоди про співпрацю і соціальне партнерство із Севільським університетом. При цьому кожний бакалавр визначає своє бачення стосовно місця практики і в залежності від досягнутого ним середнього балу успішності і особистих досягнень отримує офіційний розподіл. У відмінників вищий шанс потрапити в найбільш престижні фірми.

Студент бакалаврату може приступити до проходження практики в будь-який час, але тільки після набуття 120 кредитів ECTS. Практика триває 6 місяців і найчастіше сумісно з навчанням бакалаврів. Її головною метою є практичне застосування ними отриманих лінгвістичних і літературних знань у професійній сфері для ефективного вирішення виробничих завдань і виконавчих функцій. До бакалавра-практиканта прикріплюється професійний керівник, який працює в обраній організації, а також академічний керівник – викладач філологічного факультету Севільського

університету. Місія академічних керівників практики полягає у тому, щоб коректувати, супроводжувати, слідкувати і оцінювати професійні досягнення і особистий прогрес бакалавра – практиканта як спеціаліста в галузі іспанської філології, зустрічаючись з ним згідно з регламентом не менше трьох разів за весь період практики. Окрім обов'язкової виробничої практики, всі бажаючі можуть взяти участь у позапрограмній практиці за допомогою і за скеровуванням Севільського університету[6].

Відзначимо, що на філологічному факультеті Севільського університету для бакалаврів-філологів іспанської мови при підготовці бакалаврських дипломних робіт пропонуються такі напрями наукових і прикладних досліджень, які сприяють розвитку їхніх професійних і культурологічних компетенцій, як от: синтаксис іспанської мови (сучасний, історичний, розмовний); дидактичні стратегії навчання іспанській мові; літературний переклад; вплив соціокультурного контексту на роботу перекладача; лінгвістичні варіації і переклад; граматики іспанської мови: відношення норми і

узуса; синхронічний і діахронічний аналіз словників; лінгвістична норма в навчанні іспанській мови як іноземної; варіанти іспанської мови в навчанні іспанської як іноземної; нові технології у викладанні романських мов [4].

Як результат фундаментального, особистісно зорієнтованого навчання на філологічному факультеті Севільського університету, диплом бакалавра іспанської/романської філології дає їм право здійснення функцій професійної діяльності в галузі: лінгвістичних і літературних досліджень; письмового перекладу, видавничої справи, літературної критики, лінгвістичної експертизи; консультаційних послуг лінгвістичного і культурного характеру в туристичному, журналістському, інформаційному секторах і управлінні; комунікаційних технологій, документуванні, архівної і бібліотечної справи, засобів масової інформації; викладання іноземних мов і літератури в початкових класах і середніх загально навчальних школах, приватних і державних центрах іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
2. <https://world-study.ua/education/spain/universities/sevilskiy-universitet/>
3. <http://www.us.es/>
4. http://academspain.ru/vysshee-obrazovanie-v-ispanii/stoimost_obycheniya/
5. <http://www.espanarusa.com/ru/pedia/article/566311>
6. <http://www.eduspain.com/ru/putevoditeli/sevilla>

*Людмила Владимировна Шуппе,
преподаватель кафедры испанской филологии,
Одесский национальный университет им.И.И. Мечникова,
г. Одесса, ул. Дворянская, 2*

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БАКАЛАВРОВ РОМАНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ В УНИВЕРСИТЕТЕ СЕВИЛЬИ

В статье конкретизирована специфика организации профессиональной подготовки бакалавров романской испанской, французской, итальянской) филологии в университете Севильи. Выделены ведущие направления научных и прикладных исследований бакалавров-филологов во время подготовки ими дипломных работ по испанистике. Продемонстрировано содержание и способы профессиональной подготовки бакалавров романской филологии, которые способствуют развитию их профессиональных и культурологических компетенций.

Установлено, что подготовка бакалавров по специальности «Испанская филология» в Севильском университете осуществляется на протяжении 4 лет обучения и включает в себя 240 кредитов. Изучение базовых и обязательных нормативных дисциплин предусматривает посещение бакалаврами лекционных занятий, письменный экзамен, а также их активное участие во время проведения семинарских занятий (ответы, проекты).

Продемонстрировано, что в учебных планах и образовательно-профессиональных программах бакалавриата представлены 6 основных специальностей (испанская, французская, немецкая, классическая, арабская, английская филология), 4 специальности с итальянским языком дополнительно (испанская, немецкая, классическая, арабская филология с итальянским языком) и 3 совмещенные специальности (классическая и испанская филология; немецкая филология + преподавание в начальной школе; французская филология + преподавание в начальной школе). Магистерские образовательно-профессиональные программы охватывают 4 основные специальности (испанская филология; преподавание испанского языка как иностранного; общая лингвистика и литературоведение; перевод) и 2 совмещенные специальности (испанская филология + преподавание в средней школе; общая лингвистика и литературоведение + преподавание в средней школе).

Установлено, что обучение специальным дисциплинам способствует целенаправленному формированию у бакалавров испанской филологии двух блоков профессиональных компетенций: общенаучных (к которым

относятся: способность к анализу и обобщению; способность к накоплению знаний; способность к критике и самокритике; навыки исследования; способность генерировать новые идеи) и специализированных, которые предусматривают знания теоретических и методологических направлений в теории литературы и критики; владение приемами и методами литературного анализа; способность к критическому мышлению; умение находить, обрабатывать и обобщать библиографические данные; выявлять проблемы и формировать темы исследования, обосновывать и оценивать их актуальность, культурологическое значение.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, бакалавры романской филологии, университет Севильи, инноватизация содержания и методов обучения, формирования культурологической компетентности.

*Liudmyla Shuppe,
Teacher of the Spanish Philology Department,
Odessa I. I. Mechnikov National University,
2, Dvoryanskaya str., Odessa*

PECULIARITIES OF THE PROFESSIONAL TRAINING TARGETED TO THE ROMANCE PHILOLOGY BACHELORS AT THE UNIVERSITY OF SEVILLE

The present article specifies the peculiarities of the Romance (Spanish, French, Italian) philology bachelors' professional training at the University of Seville. The article illustrates the key trends of scientific and applied researches by philology bachelors while working on their bachelor theses on Hispanism. The contents and means of the Romance philology bachelors' professional training that contribute to their professional and culturological competence have been stated.

It has been established that the bachelor training on Spanish philology is carried out during four years and includes 240 credits at the University of Seville. The learning of the main and obligatory subjects implies that bachelors should attend lectures, presupposes a written examination and their active participation in the workshops (answers, projects).

It is shown that the bachelor curricula and syllabi provide with six main specialities (Spanish, French, German, classical, Arabic, and English Philology), four specialities with the Italian language additionally (Spanish, German, classical, Arabic philology and the Italian language), and three mixed specialities (Classical and Spanish Philology; German Philology and primary school teaching; French philology and primary school teaching). The master curricula cover four main specialities (Spanish Philology; teaching Spanish as a foreign language; general linguistics and literature theory; translation) and two mixed specialities (Spanish Philology and secondary school teaching; general linguistics and literature theory, and secondary school teaching).

It has been stated that the studying of profession-oriented subjects contributes into the bachelors' formation of two components of professional competence: general scientific (ability to analyze and generalize; ability to expand knowledge; ability to criticize both somebody and oneself; research skills; ability to create new ideas) and specific, the ones which presuppose the knowledge of theoretical and methodological trends in the literature theory and critics; mastering of the text analysis techniques and methods; ability of critical thinking; knowing how to find, analyze and generalize bibliographical data; revealing the problems and formulating research subject matters, substantiating and evaluating their topicality and culturological significance.

Key words: training, Bachelor of Romance Philology, University of Seville, innovatization of content and teaching methods, formation of culturological competence.

Подано до редакції: 7.01.2017 р.

Рекомендовано до друку: 22.01.2017 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. М. Богуш